

מסכת יבמות דף יד.

<p>קושית הגמ' - (ר' יוחנן הקשה על ריש לקיש אמאי לא העלה את הענין בקשר למשנתינו) והא בית שמאי מתירין הצרות ובית הלל אוסרין, וכיון שיש שעשו כדברי ב"ש ויש שעשו כדברי ב"ה, הא יש להקשות שיש איסור של "לא תתגודדו"?</p>
<p>תירוץ הגמ' - (ריש לקיש סבר) לא עשו ב"ש כדבריהם, ולכן אין להקשות "לא תתגודדו".</p>
<p>ור' יוחנן סבר עשו ב"ש כדבריהם.</p>
<p>ובפלוגתא דרב ושמואל, דרב אמר לא עשו ב"ש כדבריהם, ושמואל אמר עשו ב"ש כדבריהם.</p>

יצאת בת קול ואמרה הלכה כב"ה	למ"ד ב"ש לא עשו כדבריהם	למ"ד עשו ב"ש כדבריהם
איבעית אימא קודם בת קול וכגון דבית הלל רובא	דהא בית הלל רובא	כי אזלינן בתר רובא, היכא דכי הדדי נינהו, הכא ב"ש מחדדי טפי
ואי בעית אימא לאחר בת קול	הא נפקא בת קול	כר' יהושע דאמר אין משגיחין בבת קול

<p>קושית הגמ' - למ"ד עשו ב"ש כדבריהם, הא כתיב "לא תתגודדו", לא תעשו אגודות אגודות:</p>
<p>אביי - כי אמרינן לא תתגודדו כגון שתי בתי דינים בעיר אחת, הללו מורים כב"ש והללו מורים כב"ה, אבל שתי בתי דינים בשתי עיירות, לית לן בה, שאין האיסור נוהג בשתי עיירות.</p>
<p>קושית רבא - הא ב"ש וב"ה כשתי בתי דינים בעיר אחת דמי, שמן הסתם נמצאו בעיר אחת מאנשי ב"ש ואנשי ב"ה, שהתנהגו כל אחד על פי דעתו, וא"כ עדיין קשה מדוע לא היה בזה איסור "לא תתגודדו"?</p>
<p>אלא אמר רבא - כי אמרינן לא תתגודדו כגון ב"ד אחד בעיר אחת פלג מורין כב"ש ופלג מורין כב"ה, אבל שתי בתי דינים בעיר אחת לית לן בה, ולכן איסור "לא תתגודדו" אינו שייך במחלוקת ב"ש וב"ה, הן לגבי עצמן והן לגבי אחרים העושים על פי הוראתם, מפני שהן שתי בתי דינים.</p>

מסכת יבמות דף יד.

קושית הגמ' לענין לא תתגודדו:	
ובמקומו של ר' יוסי הגלילי היו אוכלים בשר עוף בחלב	ת"ש במקומו של רבי אליעזר היו כורתין עצים לעשות פחמים בשבת לעשות ברזל, איזמל של מילה
שהיה דורש "בחלב אמו", מי שיש לו חלב אמו, יצא בשר עוף שאין לו חלב אם	דקסבר ר"א מכשירי מצוה דוחין שבת כמצוה עצמה
ודייק הגמ' במקומו של ר"א אין, במקומו של ר"ע לא, דתנן כלל אמר ר"ע כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אין דוחה את השבת, ואין עושין האיזמל בשבת, וכיון דבמקומו של ר"א עושין, ובמקומו של ר"ע אין עושין, הא יש איסור של "לא תתגודדו"?	
תירוץ - כבר אמרנו שבמקומות נפרדים אין איסור של "לא תתגודדו".	
(ואין חוששין שאם במקום אחד מתירים ובמקום אחר אוסרים, יהא זלזול בשמירת שבת ושייך בו איסור של לא תתגודדו".)	וזה דהיה ה"א להגמ' להקשות ממקומות נפרדים, משום דסד"א משום חומרא דשבת כמקום אחד דמי, קמ"ל דאפילו באיסור שבת, אין אומרים "לא תתגודדו" בשתי מקומות.

קושית הגמ' לענין לא תתגודדו:	
ובמקומו של ר' יוחנן לא היה מטלטל הנר, כר' יוחנן דסבר לה כר' יהודה דאית ליה מוקצה, אפילו שלא מחמת איסור	ת"ש ר' אבהו כי בא למקומו של ריב"ל היה מטלטל נר שהדליקו בו בשבת וכבה, כריב"ל סבר כר"ש דלית ליה מוקצה
ואין קושית הגמ' על שתי המקומות, שכבר אמרנו שלא תתגודדו לא נאמר בשתי מקומות נפרדים, אלא קושית הגמ' מטעם ר' אבהו דהיכי עביד הנהגות שונות הסותרות זו את זו, דזה כעין "לא תתגודדו"?	
ואין לחשוש לשמש של ר' אבהו דלא מסיק אדעתיה ומטלטל במקומו של ר' יוחנן, וחזי ר' יוחנן דר' אבהו בעלמא מטלטל, דהא ר' אבהו יודיע לשמש שלו שלא לטלטל במקומו של ר' יוחנן.	תירוץ הגמ' - באמת ר' אבהו סבר כריב"ל דמותר, וזה שלא היה מטלטל הנר במקום ר' יוחנן, משום כבודו של ר' יוחנן

מסכת יבמות דף יד

<p>ת"ש (משנתנינו) אע"פ שבית הלל אוסרים ובית שמאי מתירים, לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל ולא בית הלל מבית שמאי</p>	
<p>אלא אי אמרת עשו ב"ש כדבריהם, אמאי לא נמנעו מלישא נשים אלו לאלו?</p>	<p>בשלמא אם לא עשו ב"ש כדבריהם, משום הכי לא נמנעו ב"ש וב"ה מלישא נשים אלו מאלו</p>
<p>אלא ב"ה מב"ש אמאי לא נמנעו, הא כיון דצרת הבת פטורה, המתייבמה עומד באיסור אשת אח בכרת, ובניהם של בית שמאי אליבא דב"ה ממזרים נינהו?</p>	<p>בשלמא ב"ש מב"ה לא נמנעו, דהנך דב"ה שהצרות נישאות בלא חליצה, אפי' לב"ש דאמרי חליצה בעו, בני חייבי לאוים נינהו ואינם ממזרים,</p>
<p>דהא אמר רבי אלעזר, אע"פ שנחלקו ב"ש וב"ה בצרות אם מתייבמות, מודים שאין ממזר אלא ממי שאיסורו איסור ערוה וענוש כרת? וא"כ אם עשו ב"ש כדבריהם, אמאי לא נמנעו ב"ה מב"ש?</p>	<p>ואין לומר דלביית הלל אין ממזר מחייבי כריתות אלא מחייבי מיתת ב"ד, וכל הנך דאיסור אחוה לית בהו מיתה,</p>
<p>והכי נמי מסתברא דקתני סיפא כל הטהרות וכל הטמאות שהיו אלו מטהרין ואלו מטמאין, לא נמנעו עושין טהרות משאילין כלים אלו לאלו, אע"פ שב"ה מחמירין טפי, וע"כ משום דב"ש מודעו להו לב"ה דלדבריהם הם טמאים.</p>	<p>תירוץ הגמ' - לעולם עשו ב"ש כדבריהם, ואפ"ה לא נמנעו ב"ה מב"ש, משום דמודעי להו ב"ש לב"ה דעו שמשפחה זו מצרת ערוה שנתייבמה באה, ופרשו.</p>
<p>ומטמאות וטהרות יש ראייה ברורה שב"ש מודעי להו לב"ה, שמצד צרות ב"ש לב"ה, יש לומר דהטעם דלא נמנעו משום דצרות קלא אית ליה ולא צריך לאודועי, קמ"ל טמאות וטהרות שאין להם קול ואפ"ה לא נמנעו, ע"כ משום דמודעי להו.</p>	

<p>גופא אמר רבי אלעזר אע"פ שנחלקו ב"ש וב"ה בצרות, מודים שאין ממזר אלא ממי שאיסורו איסור ערוה וענוש כרת.</p>
<p>קושית הגמ' - מאן מודים, אילימא ב"ש לב"ה שאם צרת ערוה תינשא לאדם מן השוק בלא חליצה מן היבם, פשיטא דאין בניה ממזרים דבני חייבי לאוים כשרים הם?</p>
<p>ואלא ב"ה לב"ש, היא גופא חייבי כריתות היא, וא"כ אמאי קאמר רבי אלעזר דמודים שהולד אינה ממזר, דודאי ממזר היא?</p>
<p>לעולם כוונת רבי אלעזר שב"ש מודים לב"ה דצרת ערוה לאדם מן השוק אינה ממזר לאפוקי מדרבי עקיבא דאמר בני חייבי לאוים ממזרים הם, קמ"ל ר' אלעזר שאין ממזר אלא מחייבי כריתות.</p>

מסכת יבמות דף יד:

ראיה שעשו ב"ש כדבריהם - ת"ש אע"פ שנחלקו ב"ש וב"ה...	
בצרות	צרות ערוה של משנתינו, לב"ה פטורה, ולב"ש חייבת ביבום.
ובאחיות	משנה דף כו. ד' אחים ששנים מהם היו נשואים לשתי אחיות, ומתו הנשואים לאחיות, האחיות חולצות ולא מתייבמות, ואם עברו וייבמו אותן, ב"ש אומרים שמותר לקיימן, וב"ה אומרים שמחייבין את האחין לגרשן.
בגט ישן	גט שכתב אדם לגרש בו את אשתו, ואח"כ נתייחדה עמה קודם שנתנו לה, ב"ש מתירים לגרש בגט זה, וב"ה אוסרים לגרש בו.
ובספק אשת איש	רש"י - לענין מיאון דקרי ספק אשת איש דלמא ממאנת ונפקא, דב"ש אמרי אין ממאנין אלא ארוסות, וב"ה אומרים אף נשואות. לישנא אחרינא ועיקר ברש"י - לענין שכיב מרע שכתב לאשה, "זה גיטך אם מתי מחולי זה", כל אותן הימים נקראת ספק אשת איש דספק אם ימות מחולי זה והיא גרושה או לא, ואסור להתייחד בה, ואם נתייחד, לב"ש צריכה גט שני, ולב"ה אינה צריכה גט שני.
ובמגרש את אשתו ולנה עמו בפונדק	לב"ה חוששין שבא עליה לשם קדושין וצריכה גט שני, ולב"ש שאין חוששין אינה צריכה גט שני.
בכסף ובשוה כסף בפרוטה ובשוה פרוטה	לענין קדושי אשה, לב"ש בדינר ושוה דינר, ודינר הוא כסף צורי ולב"ה הוי בפרוטה ושוה פרוטה, ופרוטה היא של נחשת.
לא נמנעו ב"ש מלישא נשים מב"ה, ולא ב"ה מב"ש,	ללמדך שחיבה וריעות נוהגין זה בזה לקיים מה שנאמר "האמת והשלום אהבו".
ר"ש אומר, נמנעו הן מן הודאי	ב"ה נמנעו מב"ש דחייבי כריתות נינהו וממזרים הם לב"ה, וב"ש נמנעו מן הצרה עצמה, דלב"ש אסורה בלא חליצה.
ולא נמנעו מן הספק.	לא תימא מן הספק, דספק נמי אסורה, אלא מן הסתם, דכל כמה דלא מודעי להו, לא היו פרשי מסתמא, דודאי אי הוי מהנך דלא סבירא להו, הוו מודעי להו.
אי אמרת בשלמא ב"ש עשו כדבריהם, משום הכי נמנעו, אלא אי אמרת לא עשו, אמאי נמנעו, ואלא מאי יש ראיה שעשו ב"ש כדבריהם.	
ר"ש אינה מחדש דבר על הת"ק, אלא הא קמ"ל דכולה ר"ש היא.	

If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website), or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.